

Valtuustoaloite omakotitaloasukkaiden liittymistä aurauksessa syntyneiden vallien poistosta yli 75-vuotiaille, Pekka Koskela (kesk.)

Khall 19.01.2026 § 19

Valmistelija	hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta
	Valtuutettu Pekka Koskela (kesk.) on jättänyt 17.11.2025 valtuustoaloitteen Omakotitaloasukkaiden liittymistä aurauksessa syntyneiden vallien poisto yli 75-vuotiaille.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka lin kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskuntapalveluiden toimialalle valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhdltk 19.05.2026
316/00.01.03.01/2025

Valmistelija	Infra- ja ympäristöpalvelupäällikkö Taija Savilaakso
	Valtuutettu Pekka Koskela (kesk.) on jättänyt valtuustoaloitteen Omakotitaloasukkaiden liittymistä aurauksessa syntyneiden vallien poisto yli 75-vuotiaille.
	Valtuustoaloitteessa esitetään, että lin kunta edellyttäisi kilpailuttamiaan urakoitsijoita poistamaan yli 75-vuotiaiden omakotitaloasujien liittymiin aurausten yhteydessä syntyneet lumivallit. Aloitteessa perustellaan esitystä ikääntyneiden kotona asumisen tukemisella ja sillä, että aurauksen yhteydessä syntyvien vallien poistaminen voi olla iäkkäille henkilöille fyysisesti raskasta.
	lin kunnassa asuu yhteensä 928 yli 75-vuotiasta henkilöä. Näistä asemakaava-alueilla asuu 193 henkilöä (21 %), haja-asutusalueilla yksityisteiden ja valtion teiden varsilla 443 henkilöä (48 %) sekä rivitaloissa, kerrostaloissa ja muissa asumismuodoissa 292 henkilöä (31 %). Valtaosa yli 75-vuotiaista asuu siten asemakaava-alueiden ulkopuolella, joihin lin kunnan infra- ja ympäristöpalveluiden alueurakan kunnossapito ei ulotu lainkaan.
	Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 4 §:n mukaan tontinomistaja vastaa tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta. Kunnan kilpailuttamassa alueurakassa on kuitenkin huomioitu tonttiliittymien käytettävyys siten, että polanteenpoisto tulee suorittaa niin, ettei jäinen aurattu lumi estä tonteille pääsyä. Mikäli polanne irtoaa aurauksen yhteydessä, tulee tonttiliittymä avata. Kunnan alueurakan kunnossapitoalueena ovat asemakaavojen mukaiset kadut.
	Valmistelussa on lisäksi arvioitu palvelun kohdentamisen perusteita. Pelkkä ikään perustuva raja ei välttämättä kuvaa henkilön todellista toimintakykyä tai avuntarvetta. Kunnassa on myös muita kuntalaisia, joilla voi olla esimerkiksi sairaudesta, vammasta tai muusta fyysisestä rajoitteesta johtuvia vaikeuksia liittymien puhdistamisessa. Vastaavasti osa yli 75-vuotiaista kykenee edelleen huolehtimaan liittymän kunnossapidosta itsenäisesti. Tämän vuoksi palvelun kohdentaminen yksinomaan iän perusteella olisi yhdenvertaisuuden

näkökulmasta haastavaa ja voisi johtaa tilanteisiin, joissa samankaltaisessa elämäntilanteessa olevia kuntalaisia kohdeltaisiin eri tavoin.

Voimassa oleva alueurakka on kilpailutettu hankintalainsäädännön mukaisesti. Olennaisten uusien palveluvelvoitteiden lisääminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista ilman uutta kilpailutusta tai sopimusmuutoksen hankintalain mukaista arviointia. Lisäksi palvelun kohdistaminen ainoastaan asemakaava-alueille johtaisi tilanteeseen, jossa merkittävä osa ikääntyneistä kuntalaisista jäisi palvelun ulkopuolelle asuinpaikkansa perusteella.

Arvio yhden tonttiliittymän vallinpoiston kustannuksesta asemakaava-alueilla on noin 200–400 euroa talvikautta kohden. Mikäli palvelu toteutettaisiin kaikille asemakaava-alueiden yli 75-vuotiaille omakotitaloasukkaille, olisi vuosikustannus arviolta noin 38 600–77 200 euroa. Lisäksi kustannusten ja työmäärän arviointiin vaikuttaa se, että tonttiliittymien leveydessä on kunnassa suurta vaihtelua, eikä liittymien leveyttä ole yleisesti rajoitettu asemakaavoissa tai rakennuslupamenettelyssä. Tämä voi käytännössä johtaa tilanteisiin, joissa kunnossapitotarve ja palvelun toteuttamiskustannukset vaihtelevat huomattavasti eri kiinteistöjen välillä.

Vaihtoehtoisesti esimerkiksi palvelusetelimallissa, joka kattaisi myös haja-asutusalueet, kustannus olisi esimerkiksi 200 euron palvelusetelillä noin 127 200 euroa vuodessa. Tällaisen toimintamallin toteuttaminen edellyttäisi kuitenkin erillistä määrärahaa talousarvioon sekä palvelun järjestämisvastuun, myöntämisperusteiden ja hallinnoinnin tarkempaa määrittelyä.

Aloitteen tavoitteena on tukea ikääntyneiden kotona asumista ja arjen turvallisuutta, mitä voidaan pitää kaiken kaikkiaan tärkeänä tavoitteena. Kotona asumista tukevat palvelut ja toimintakyvyn tukeminen kuuluvat kuitenkin nykyisissä kuntien palvelurakenteissa pääosin hyvinvointialueiden vastuulle. Tonttiliittymien kunnossapito on puolestaan lähtökohtaisesti kiinteistön omistajan vastuulle kuuluva tehtävä. Valmistelussa on arvioitu, että esitetty toimintamalli liittyy luonteeltaan enemmän hyvinvoinnin ja kotona asumisen tukemisen kokonaisuuteen kuin yhdyskuntapalveluiden varsinaiseen perustehtävään.

Yhdyskuntalautakunta on valmistelukeskustelussaan arvioinut asiaa erityisesti palvelujen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Koska suurin osa yli 75-vuotiaista asuu asemakaava-alueiden ulkopuolella, yhdyskuntalautakunta katsoo, ettei palvelun rajaaminen ainoastaan kunnan kunnossapitovastuulla oleville kaduille olisi kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta perusteltua. Lisäksi voimassa oleva urakka sisältää jo määräyksiä tonttiliittymien käytettävyyden turvaamisesta.

Esittelijä Yhdyskuntajohtaja Vakkuri Johanna Iin kunta

Päätösesitys Yhdyskuntalautakunta päättää esittää vastineen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.

Päätös